

Lp Jürgen Ligi
Rahandusministeerium
Suur-Ameerika 1
10122, TALLINN
info@rahandusministeerium.ee
Anastasia.Nommik@fin.ee

Teie 02.12.2025 nr 1.1-10.1/3030-11
Meie 31.12.2025 nr 5-1/7593-1

Krediidiasutuste seaduse muutmise ja sellest tulenevalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu (Basel III regulatsioon)

Rahandusministeerium edastas 02.12.2025 krediidiasutuste seaduse muutmise ja sellest tulenevalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu (Basel III regulatsioon, edaspidi *Eelnõu*) Finantsinspeksioonile (edaspidi ka *FI*) arvamuse avaldamiseks. Täname arvamuse avaldamise võimaluse eest ja esitame Finantsinspeksiooni tähelepanekud. Varasem aramus Eelnõu kohta oli edastatud Rahandusministeeriumile 09.09.2025.

KAS-i muutmine

Eelnõu § 1 punkt 37

1. KAS § 21 lõige 5³ alusel suhtleb FI RAB-iga ning teise lause kohaselt ootab ära enne kolmanda riigi krediidiasutuse filiaalile loa andmist RAB-i kirjaliku kinnituse sellise tingimuse täitmise kohta. Juhime tähelepanu, et kehtiva sõnastuse alusel võib tekkida olukord, kus FI-l ei ole võimalik menetlust lõpule viia, kui RAB ei ole esitanud enda analüüsi. Eelnõuga pakutud regulatsioon on vastuolus FIS § 4 lõikega 3, mille kohaselt on FI sõltumatu. Seega palume teine lause KAS § 21 lõikest 5³ kustutada. Alternatiivina palume sätestada RAB-ile tähtaeg 14 kalendripäeva sättega ettenähtud kinnituse FI-le esitamiseks ning kui RAB selle aja jooksul kinnitust ei esita, ei pea FI seda kinnitust enam ootama. Eelnõu § 1 punktid 43 ja 47
2. KAS-i kehtiva versiooni § 30 lõike 3 punkti 9 sõnastus võimaldab erinevaid tõlgendamisi, sh et auditeerimine on kohustuslik, aga audiitori aruande esitamine ei ole. Palume muuta KAS § 30 lõike 3 punkti 9 järgmiselt: „9) olemasolu korral omandaja kolme viimase majandusaasta aruanded. Majandusaasta aruannetele tuleb lisada vandeaudiitori aruanne juhul, kui selle koostamine on õigusaktiga ette nähtud. Kui viimase majandusaasta lõppemisest on möödunud rohkem kui üheksa kuud, esitatakse vahearuanne majandusaasta esimese poolaasta kohta. Vahearuande osas tuleb läbi viia audiitorkontroll ja esitada see koos vandeaudiitori aruandega, kui audiitorkontroll oli lõppenud majandusaasta raamatupidamise aastaaruande osas õigusaktiga ette nähtud;“
3. Samasisuline muudatusettepanek puudutab ka KAS § 37¹ lõiget 7, mida palume sõnastada järgmiselt: „7) Käesoleva paragrahvi lõike 6 punktis 3 nimetatud juhul esitatakse vahearuanne

majandusaasta esimese poolaasta kohta, kui viimase majandusaasta lõppemisest on möödunud rohkem kui üheksa kuud. Aruande osas tuleb läbi viia audiitorkontroll ja esitada see koos vandeaudiitori aruandega, kui audiitorkontroll oli lõppenud majandusaasta raamatupidamise aruande osas õigusaktiga ette nähtud.“

4. Palume KAS § 37³ lõike 1 lause konstruktsioon üle vaadata. Eelnõuga pakutud versioon on segane. Eelnõu varasemas versioonis oli säte sõnastatud järgmiselt: „*Finantsinspeksioon teavitab kavandavat omandajat kirjalikult viivitamata, kuid mitte hiljem kui kümne tööpäeva jooksul teate või käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud lisaandmete ja -dokumentide kättesaamisest ning menetlustähtaja võimalikust lõppkuupäevast.*“

Eelnõu § 1 punkt 44

5. KAS § 30¹ lõikes 4¹ kasutatud terminid „Finantsinspeksiooni finantsjärelvalvefunktsiooni täitja“ ja „Finantsinspeksiooni rahapesu kontrolli funktsiooni täitja“ tekitavad küsitavusi. Palume see regulatsioon Eelnõust kustutada, sest iseloomu poolest on tegemist asutusesise regulatsiooniga, mida pole vaja seaduse tasemel kehtestada. Palume Eelnõu selles osas üle vaadata ja sarnased sätted Eelnõust kustutada (nt Eelnõu § 1 punkt 47, § 1 punkt 110).

Eelnõu § 1 punkt 54

6. KAS § 48 lõikes 5⁵ palume välja jätta sõna „eelkõige“. Muudatus loob selguse kõigile osapooltele, et keda võtmeisikuna tuleb käsitleda. Vastasel juhul tekitab sõnastus tõlgendamisvõimaluse, et keda ikkagi tuleb võtmeisikuna käsitleda ja keda mitte. Nimetatu on kooskõlas ka CRD VI direktiiviga (edaspidi *Direktiiv*).

Eelnõu § 1 punkt 56

7. KAS § 48¹ lõige 2 ei ole kooskõlas Direktiivi artikli 91 lõikega 1d, mille kohaselt on tähtaeg 30 tööpäeva, Eelnõus aga 30 päeva.
8. Nimetatud punktis on mitmes kohas kasutusele võetud uued sõnastused „sobivusmenetluse tegemine“ ja „dokumentide tegemine“ (nt § 48¹ lõige 4 punkt 4). Siiani on seaduses ja praktikas läbivalt kasutusel olnud sõnastused „sobivusmenetluse läbiviimine“ ja „dokumentide koostamine“. Ka haldusmenetluse seadus kasutab väljendit, et menetlus viiakse läbi. Palume selles osas Eelnõu sõnastust muuta, et see oleks teiste seaduste ja kehtiva praktika sõnastusega paremini kooskõlas.

Eelnõu § 1 punkt 77

9. KAS § 60 lõike 1 viimase lause kohaselt kohaldatakse krediidasutuse siseauditifunktsiooni juhtivale isikule audiitortegevuse seaduses atesteeritud siseaudiitorile sätestatud nõudeid jagevuse õiguslikke aluseid. Palume kaaluda selle lause kustutamist, samasisuline ettepanek on tehtud Rahandusministeeriumile 18.12.2025 saadetud kirjas finantssektori halduskoormuse vähendamiseks.

Eelnõu § 1 punkt 169

10. Juhime tähelepanu, et kolmandate riikide krediidasutuste filiaalide aruandluskohustusi reguleerivad sätted tekitavad segadust. KAS § 95³ lõike 2 kohaselt on kolmanda riigi krediidasutuse filiaal kohustatud järgima aruandluse osas ainult KAS §-s 92² sätestatud. Samas KAS § 2 lõike 2² kohaselt kohaldatakse kolmanda riigi krediidasutuse filiaalile ka KAS §-s 91 ja § 92 lõikes 5 sätestatud nõudeid. Selgitame, et KAS § 91 lõige 1 punkt 3 annab EP-le õiguse kehtestada välisriigi krediidasutusele, kelle filiaal on asutatud Eestis, nende Eestigevuse kohta esitatavate aruannete sisu, esitamise perioodilisuse, korra ja tähtsajad. Direktiivi artikkel 48k reguleerib kolmandate riikide krediidasutuste filiaalide poolt andmete

esitamist järelevalveasutustele. Märkame, et nende andmete esitamist hakkab reguleerima ka Komisjoni määrus, mille vastuvõtmine tuleneb Direktiivi artiklist 48l.

Palume täiendada KAS § 95³ lõiget 2 viitega KAS §-le 91, et oleks selge, et kolmandate riikide krediidasutuse filiaalile kohalduvad KAS §-is 91 sätestatud regulaarse aruandluse nõuded. Lisaks palume kaaluda Eelnõu muutmist selliselt, et kõik kolmandate riikide krediidasutuse filiaalide aruandlusnõuded oleksid sätestatud ühes kohas, nt KAS §-s 95³.

Selgitame täiendavalt, et kolmandate riikide krediidasutuse filiaali regulaarne aruandlus on vajalik ka järelevalvetasu arvutamiseks. FIS § 41 (järelevalvetasu ettemakse arvutamine) ja FIS § 42 (järelevalvetasu lõppmakse arvutamine) kohaselt arvutatakse välisriigi äriühingu Eesti filiaali järelevalvetasu mahuosa osa tema vara jäägi aritmeetilise keskmise alusel, mis on arvutatud tema FI-le esitatud bilansi või aruannete andmetel eelmise aasta 31.märtsi, 30.juuni, 30.septembri ja 31.detsembri seisuga. Eelnõuga neid sätteid ei muudeta. On oluline tagada, et aruandluse esitamise sagedus oleks kooskõlas FIS §-de 41 ja 42 alusel arvutuste tegemiseks.

Palume Eelnõu selles osas üle vaadata ja sätestada Eelnõuga kolmandate riikide krediidasutuse filiaali selgesõnaline kohustus esitada FI-le regulaarselt andmeid järelevalvetasude arvutamiseks.

FIS-i muutmine

Eelnõu § 2 punkt 13

11. Võrreldes Eelnõu eelmise versiooniga on Eelnõu §-i 32¹ lisatud uus lõige 4, mille kohaselt kui isik otsustab minna tööle väljaspoole finantssektorit, siis ooteaega ning nn konkurentsipiirangut tema suhtes ei kohaldata. Juhime tähelepanu, et pakutud käsitlus ei pruugi olla Direktiiviga kooskõlas.

Direktiivi artikli 4a lõige 4 ja lõige 5 lubavad ainult piirata „ooteaja“ kohaldamist minimaalselt 3 kuu peale, samas FIS-i muudatused kaotavad selle täielikult ära FIS § 32¹ lõikes 4 sätestatud alustel.

Sättega pakutud sõnastuse kohaselt, juhul kui isik otsustab minna näiteks avalikku sektorisse tööle, siis ei kohaldata tema suhtes ooteaega, kuid Eelnõu kohaselt ooteaeg on seotud nii FIS § 32¹ lõigetes 1 kui 2 toodud piirangutega. Eelnev tähendab, et selline isik saaks hakata päev pärast FI-st lahkumist tegema FIS § 32¹ lõigetes 1 ja 2 keelatud toiminguid, mis taaskord ei tundu olevat kooskõlas Direktiiviga.

Eelnõus on ooteaja loogika ehitatud üle viisil, et FI töötaja peab jääma ooteaja kestvuse ajaks töötuks, sest vastasel juhul, kui ta otsustab töötada, kuid mitte rikkuda ooteaja tingimusi, siis ooteaega tema suhtes ei kohaldata. Samas kui isik soovib ooteaja tingimustest kinni pidada, kuid siiski töötada, siis tema suhtes ei kohaldata ooteaega.

Selliste piirangutega seonduvad põhimõtteid on juba korduvalt ka kohtupraktikas käsitletud ning neid tuleks arvestada ka praeguse piirangu osas, kusjuures seletuskiri (lk 102) ka ise viitab, et ooteaja suhtes on „sisuliselt tegemist konkurentsipiiranguga töölepingu seaduse § 23 mõistes“. Kompensatsiooni loomise mehhanism on sätestatud ka Direktiivi art 4a lõikes 6, mis näeb ette, et liikmesriigid peaksid tagama keelu kohaldumise eest mõistliku kompensatsiooni. Kokkuvõtlikult, Eelnõuga pakutud FIS § 32¹ lõike 4 puhul on tegemist ebaproportsionaalselt töötaja vabadusi piirava meetmega.

12. Palume kaaluda FIS § 32¹ lõike 9 tõstmist FIS §-i 32 lõikena 5¹, sest FIS §-s 32 on käsitletud huvide konflikti maandamise mehhanisme enne töösuhete algust. Võimalik huvide konflikti raporteerimise temaatika sobitub seega temaatiliselt paremini sinna.

Eelnõu § 2 punkt 27

13. FIS §-s 47¹² palume teha sättes järgmised täiendused: „*Finantsinspeksioonil on õigus Euroopa Keskpangale, Euroopa Pangandusjärelevalvele, Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele, Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalvele ning Rahapesu ja Terrorismi Rahastamise Tõkestamise Ametile hüvitada kulud, mis on seotud finantsjärelevalve või nende asutuste ees võetud kohustuste täitmisega, ning tasuda liikmelisusega kaasnevad maksed ning muud tasud.*“

VPTS-i muutmine

Eelnõu § 9 p 15

14. Sarnaselt KAS § 48¹ lõigetele 1 ja 9 palume täiendada VPTS § 80¹ lõiget 7 teise lausega: „/*... Tähtaega ei kohaldata, kui eelnev teavitamine ei ole mõjuval põhjusel võimalik.*“

Oleme valmis oma seisukohti ka suuliselt selgitama, kui selleks peaks olema vajadus.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Siim Tammer
juhatuse liige

Kristina Zorin 668 0581
kristina.zorin@fi.ee